

Monika Nowicka

JĘZYK ANGIELSKI DLA ZAWODÓW MEDYCZNYCH

ENGLISH
FOR MEDICAL PROFESSIONS



AUTOR	Monika Nowicka
REDAKTOR PROWADZĄCY	Monika Nowicka
OPRACOWANIE REDAKCYJNE	Edyta Detz, Sylwia Skrzypińska
KONSULTACJE	Beata Chrust
LEKTORZY	Katarzyna Burzyńska, Urszula Kizelbach, Łukasz Pakuła
PROJEKT OKŁADKI	Magdalena Skrzydlewska
OPRACOWANIE GRAFICZNE, SKŁAD I ŁAMANIE, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU	UKRYTY WYMIAR Krzysztof Kanclerski biuro@uwymiar.pl
ILUSTRACJE	Fotolia®
WYDAWNICTWO	Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp. z o.o. ul. Kościuszki 57 61-891 Poznań
	Wydanie I
ISBN	978-83-946506-8-1
DRUK I OPRAWA	CGS Drukarnia ul. Towarowa 3 62-090 Mrowino www.cgs.pl

Materiały edukacyjne obejmują zagadnienia zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U. 2017 poz. 860)

TABLE OF CONTENTS

SPIS TREŚCI

5	Introduction Wprowadzenie
8	Unit 1: Healthcare jobs
18	Unit 2: Domiciliary care
26	Unit 3: Home care nursing
34	Unit 4: Housing options for the elderly
46	Unit 5: Parts of the body
54	Unit 6: Body systems
62	Unit 7: At the hospital
70	Unit 8: Health conditions
80	Unit 9: Health problems of the elderly
88	Unit 10: Medications
98	Unit 11: First aid
106	Unit 12: Looking for a job
114	Polish up on your grammar!
154	Transcripts Transkrypcje nagrań
173	References Źródła

INTRODUCTION

WPROWADZENIE

Język angielski dla zawodów medycznych to książka przeznaczona dla osób kształcących się przede wszystkim na kierunkach opiekun medyczny i terapeuta zajęciowy. W szczególności adresowana jest do personelu medycznego średniego szczebla. Mogą z niej skorzystać również osoby, które chcą lub powinny poszerzyć swoje umiejętności w zakresie języka angielskiego potrzebnego do efektywnej komunikacji w branży medycznej.

Książka została napisana w przystępny sposób i zawiera zróżnicowane teksty oraz ćwiczenia, tak aby odpowiedzieć na potrzeby odbiorców na różnym poziomie zaawansowania umiejętności językowych. Większość tekstów, a także niektóre ćwiczenia, zostały poprzedzone glosariuszem, czyli zestawieniem tłumaczeń wybranych słów oraz zwrotów, dzięki czemu zrozumienie nawet fachowych opisów będzie o wiele łatwiejsze.

Rozumienie ze słuchu oraz wymowę można ćwiczyć dzięki nagraniom dostępnym na stronie www.edicon.pl/angielski-medyczne.php. To, co wyróżnia tę pozycję, to fakt, iż nagrane zostały również teksty do czytania. Wszystkie teksty i ćwiczenia, do których dostępne są nagrania, zostały oznaczone ikonką płyty CD z odpowiednim numerem. Transkrypcje do zadań na ćwiczenie umiejętności rozumienia ze słuchu zostały umieszczone na końcu książki (*Transcripts*).

Publikacja może być wykorzystywana zarówno w szkole, na kursie, jak i do samodzielnej nauki. Poszczególne zadania można rozwiązywać samodzielnie, w parach lub w większej grupie. W większości przypadków nauczyciel ma wybór w tym zakresie (dlatego praca w parach została wskazana za pomocą specjalnej ikonki jedynie w wybranych poleceniach).

Dodatkowym atutem tej książki jest dodatek *Polish up on your grammar!*, w którym w przystępny sposób omówiono podstawowe zagadnienia gramatyczne, a także wybrane struktury na bardziej zaawansowanym poziomie, których znajomość pomoże w poprawnym zrozumieniu niektórych tekstów i rozwiązywaniu ćwiczeń. Część z nich zawiera odwołania do wybranych sekcji dodatku *Polish up on your grammar!*

Strona www.edicon.pl/angielski-medyczne.php z materiałami dodatkowymi do książki zawiera:

- nagrania w formacie mp3 – posłuchać można zarówno tekstów do zadań sprawdzających umiejętność rozumienia ze słuchu, jak i tych weryfikujących rozumienie przeczytanej treści,
- klucz do ćwiczeń,
- wskazówki dla nauczyciela,
- dodatkowe materiały z języka branżowego oraz ogólnego w formacie PDF.

HEALTHCARE JOBS

1. Look at the pictures. Who are these people? What are they doing? Try to identify some of the tasks and different jobs.

Spójrz na zdjęcia. Kim są ci ludzie? Co robią? Spróbuj nazwać niektóre z wykonywanych zadań oraz zawody.



1



2



3











2. Read the text and describe selected pictures from exercise 1. This time use the information and vocabulary from the text.

Przeczytaj tekst i opisz wybrane zdjęcia z ćwiczenia 1. Tym razem wykorzystaj informacje i słownictwo z tekstu.

GLOSSARY

carry out - wykonywać, realizować

common - często występujący, zwyczajny, wspólny

depend on - zależeć od

disabled - niepełnosprawny

enter - wpisywać

hospice - hospicjum

housekeeping - prowadzenie domu, porządkowanie

improve - poprawiać

independently - niezależnie

injury - uraz, kontuzja

master - opanować

memory loss - utrata pamięci

mental health - zdrowie psychiczne

prescription - recepta

query - zapytanie

recover - wyzdrowieć, dojść do siebie

refer - odsyłać, skierować

supervision - nadzór

surgeon - chirurg

surgery - operacja (chirurgiczna), przychodnia, gabinet lekarski

treatment - leczenie, zabieg

Healthcare assistants

They carry out a wide range of duties, often under the **supervision** of qualified nursing staff. Their tasks differ **depending on** where they work, e.g. they may work as live-in carers (in someone's home).

Healthcare assistants:

- help patients with personal care, hygiene, meals and mobility,
- take a patient's temperature and blood pressure,
- **carry out** a range of **housekeeping** duties,
- help with basic day-to-day tasks.

Nurses

They support healthcare professionals such as **surgeons** and doctors. Nurses work in hospitals, **hospices**, schools and many other places.

Nurses:

- assist doctors with a number of tasks and examinations,
- supervise the work of healthcare assistants,
- administer medications,
- take a patient's temperature and blood pressure,
- collect blood samples,
- vaccinate children and adults.

General Practitioners (GPs)

They provide general medical **treatment** for people who live in a particular area. They're usually a patient's first point of contact (e.g. in the **surgery**, at home).

GPs:

- diagnose a patient's condition (the stethoscope is the most popular equipment used by GPs),
- treat **common** medical conditions, e.g. a sore throat and a cold,
- **refer** patients to other doctors or hospitals for specialist treatment.

Pharmacists

They are experts in medications and their use. They usually work in pharmacies.

Pharmacists:

- advise patients about health issues and symptoms,
- sell **prescription** and over-the-counter medications,
- advise patients on how to take their medications,
- inform about potential side effects.

Occupational therapists

They help children and adults who are physically **disabled**, have learning difficulties, **mental health** problems or who are **recovering** from an illness. They work in hospitals, patients' own homes and other places.

Occupational therapists:

- help people live as **independently** as possible by **improving** their functional abilities,
- help patients **master** basic living skills,
- recommend assistive equipment,
- support patients with **memory loss**.

Physiotherapists

Physiotherapists help patients who have problems which affect movement. They usually work in hospitals, patients' homes or private practices.

Physiotherapists:

- identify **injuries** or disabilities that are limiting patients' movements,
- use a combination of massage, exercise and other techniques to improve function and mobility and to alleviate pain,

Medical receptionists

They are often the first people that patients meet when they go to a hospital or health centre.

Medical receptionists:

- schedule appointments (in person and by phone),
- **enter** patients' details onto computer systems,
- give directions to patients,
- answer **queries** from patients and other staff,
- perform routine office tasks.

Adapted from: www.prospects.ac.uk, www.uhs.nhs.uk and www.healthcareers.nhs.uk

3. Match the underlined phrases from the text in exercise 2 with their Polish equivalents.

Dopasuj podkreślone wyrażenia z tekstu w ćwiczeniu 2. do ich polskich odpowiedników.

- 1 łagodzić ból - _____
- 2 umawiać wizyty - _____
- 3 skutki uboczne - _____
- 4 mierzyć temperaturę pacjenta - _____
- 5 pobierać próbki krwi - _____
- 6 leki sprzedawane bez recepty - _____
- 7 podawać leki - _____
- 8 szczepić dzieci - _____

4. Circle the correct answer.

Zakreśl poprawną odpowiedź.

- 1 When you have a sore throat, you schedule an appointment with a **GP/physiotherapist**.
- 2 **Nurses/Occupational therapists** help patients who need to restore basic functions such as holding a spoon or getting dressed.
- 3 If you need a **prescription/over-the-counter** medication, you will first need to visit your GP.
- 4 Both a nurse and a healthcare assistant can **collect blood samples/check a patient's temperature**.
- 5 **Receptionists/Occupational therapists** prepare patients' files for doctors before appointments.
- 6 **Nurses/Healthcare assistants** are responsible for keeping patients' rooms clean and tidy and serving meals.



5. Listen to the recording and match the speakers to their workplaces.

Posłuchaj nagrania i dopasuj rozmówców do ich miejsc pracy.

- | | |
|-----------------|-------------------|
| Speaker 1 _____ | a. hospital |
| Speaker 2 _____ | b. patient's home |
| Speaker 3 _____ | c. hospice |

6. Match the words and phrases from the recording in exercise 5 with their Polish equivalents.

Dopasuj wyrazy i wyrażenia z tekstu w ćwiczeniu 5. do ich polskich odpowiedników.

- | | |
|-------------------------------|-----------------------------------|
| 1 ward | a ścielić łóżka |
| 2 follow your doctor's orders | b przestrzegać zaleceń lekarza |
| 3 terminally ill | c karmić |
| 4 make beds | d oddział (szpitalny) |
| 5 feed | e wygodny, komfortowy |
| 6 empty a bedpan | f zachować higienę osobistą |
| 7 maintain personal hygiene | g opróżniać basen (sanitarny) |
| 8 comfortable | h nieuleczalnie/śmiertelnie chory |

7. Complete the sentences with the missing words.

Uzupełnij zdania brakującymi wyrazami.

nurses schedule ward pharmacy
memory surgery vaccination injuries

- If you need _____, you will have to _____ an appointment with your GP and then go to the nurse's office for the shot.
- Barbara works in the cardiology _____ and takes care of patients with various heart conditions.
- Our dedicated healthcare assistants work under the supervision of ward _____.

- 4 Occupational therapy workshops can help patients who have problems with _____ following _____ to the brain or neurological conditions.
- 5 To see a doctor or nurse please contact the reception or come into the _____ to book an appointment.
- 6 You can buy all of these medications at the hospital _____.

8. Complete the text with the missing sentences and label the pictures with the correct words.



Uzupełnij tekst brakującymi zdaniami i podpisz zdjęcia poprawnymi wyrazami.

GLOSSARY

artery - tętnica	occur - pojawiać się, występować
condition - warunek, stan (zdrowia)	pump - pompować
contraction - skurcz	require - wymagać
cuff - mankiet	rise - wznosić się, podnosić
diastolic - rozkurczowy	systolic - skurczowy
equivalent - odpowiadający, równorzędny	vital - życiowy, podstawowy

- A To measure them you need a thermometer, a sphygmomanometer and a watch.
- B A normal blood pressure would be 120 (the systolic) over 80 (the diastolic).
- C It is recorded as beats per minute (bpm).
- D For adults it is 12–18 breaths per minute.
- E Abnormal values are referred to as a fever (too high) or hypothermia (too low).

What are vital signs?

Vital signs show the **condition** of someone's health and are monitored by members of the healthcare team on a regular basis. There are four primary vital signs: body temperature, blood pressure, pulse (heart rate) and respiratory rate (breathing rate), often notated as BT, BP, HR and RR.

1. _____. Though a pulse can be taken by hand, a stethoscope may be **required** for a patient with a very weak pulse.

Body temperature

It shows how hot or cold the body is at a time.

Normal body temperature ranges from 36.5°C to 37.2°C (**equivalent** to 97.8°F and 99°F). 2. _____.

Body temperature is measured with a thermometer, usually in the mouth, ear or under the armpit.

Blood pressure

This is the force of the blood pushing against the **artery** walls.

It is recorded as two readings: a high **systolic** pressure (**occurs** during the maximal **contraction** of the heart) and the lower **diastolic** (or resting) pressure. 3. _____.

It is measured with a sphygmomanometer (blood pressure **cuff**) and a stethoscope, usually from the left arm.

Pulse

This is the rate at which the heart beats while **pumping** blood through the arteries. 4. _____.

Normal pulse for healthy adults ranges from 60 to 100 beats per minute.

The pulse is usually taken at the wrist.

Respiratory rate

This is the rate at which breathing occurs and is usually measured in breaths per minute. 5. _____.

It is usually measured when a person is at rest by counting how many times the chest **rises**.

Adapted from: www.moteclife.co.uk



1. _____



2. _____



3. _____

9. Match the words from the text with their Polish equivalents.

Dopasuj wyrazy z tekstu do ich polskich odpowiedników.

- | | |
|--------------------|-------------------------------------|
| 1 pulse | a częstość oddechu |
| 2 vital signs | b podwyższona temperatura, gorączka |
| 3 blood pressure | c klatka piersiowa |
| 4 fever | d nadgarstek |
| 5 body temperature | e ciśnienie tętnicze |
| 6 wrist | f temperatura ciała |
| 7 respiratory rate | g tętno |
| 8 chest | h parametry życiowe |

POLISH UP* ON YOUR GRAMMAR!

*to polish up – odświeżyć

1. TO BE

Czasownika **to be** (*być*) używamy m.in. wtedy, gdy mówimy o:

- wieku
I am 30.
- czasie
It is 9 p.m.
- zawodach
He is a firefighter.
- cenach
This watch is very expensive.
- kolorach
Her dress is blue.
- narodowościach
They are Japanese.
- stanach i emocjach
She is sick.

POSITIVE (forma twierdząca)

I	am	I'm
he		he's
she	is	she's
it		it's
we		we're
you	are	you're
they		they're

NEGATIVE (forma przecząca)

I	am not	I'm not
he		he's not/he isn't
she	is not	she's not/she isn't
it		it's not/it isn't
we		we're not/we aren't
you	are not	you're not/you aren't
they		they're not/they aren't

QUESTIONS (pytania)

I	Am I?
he	Is he?
she	Is she?
it	Is it?
we	Are we?
you	Are you?
they	Are they?

REFERENCES

ŹRÓDŁA

Przy pisaniu tekstów wykorzystano m.in. poniższe źródła:

Books Książki

- Allum V., McGarr P., *Cambridge English for Nursing*, Cambridge University Press 2018.
- Dandridge Boshier S., *Talk Like a Nurse: Communication Skills Workbook*, Kaplan 2014.

Websites Strony internetowe

www.aging.com

www.bbc.com

www.carehome.co.uk

www.diabetes.co.uk

www.gov.uk

www.happyseniors.care

www.healthcareers.nhs.uk

www.helpinghandshomecare.co.uk

www.howsyourcare.org

www.kindleycare.com

www.motelife.co.uk

www.netdoctor.co.uk

www.nursingtimes.net

www.prospects.ac.uk

www.uhs.nhs.uk

JĘZYK ANGIELSKI DLA ZAWODÓW MEDYCZNYCH

ENGLISH FOR MEDICAL PROFESSIONS

Język angielski dla zawodów medycznych to książka przeznaczona dla osób kształcących się przede wszystkim na kierunkach opiekun medyczny i terapeuta zajęciowy. W szczególności adresowana jest do personelu medycznego średniego szczebla. Mogą z niej skorzystać również osoby, które chcą lub powinny poszerzyć swoje umiejętności w zakresie języka angielskiego potrzebnego do efektywnej komunikacji w branży medycznej.

Książka została napisana w przystępny sposób i zawiera zróżnicowane teksty oraz ćwiczenia, tak aby odpowiedzieć na potrzeby odbiorców na różnym poziomie zaawansowania umiejętności językowych. Większość tekstów, a także niektóre ćwiczenia, zostały poprzedzone glosariuszem, czyli zestawieniem tłumaczeń wybranych słów oraz zwrotów, dzięki czemu zrozumienie nawet fachowych opisów będzie o wiele łatwiejsze.



ISBN 978-83-946506-8-1



9 788394 650681

cena: 60,00 zł